

เรื่อง วัดดงหวาย

รายละเอียด

วัดที่อยู่นอกบริเวณรั้วของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ที่สำคัญแห่งหนึ่งคือ วัดดงหวาย ก่อนที่จะเปิดอุทยานประวัติศาสตร์ วัดดงหวาย มีชื่อเสียงมาก ในการค้นพบพระเครื่องและพระบูชา วัดดงหวายตั้งอยู่แนวถนนพระร่วง เป็นวัดขนาดใหญ่ ก่อนที่จะตัดถนน กำแพงเพชร – สุโขทัย สภาพวัดสมบูรณ์มาก

วัดดงหวายตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองไปทางทิศเหนือ ห่างจากประตูสะพานโคมไปประมาณ 200 เมตร ปัจจุบันทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 101 กำแพงเพชร สุโขทัย ตัดผ่านด้านหลังวัด ทำให้บริเวณสังฆาวาส และเจดีย์รายบางส่วน ได้หายไปกับการสร้างถนน เหตุที่เรียกว่าวัดดงหวาย เพราะสมัยที่ประชาชนเข้าไปขุดค้นพระเครื่องและพระภูษานั้น บริเวณนั้นเป็นดงหวายจริงๆ กว่าที่จะเข้าไปถึงเจดีย์และวิหารได้ ต้องแหวกดงหวายเข้าไปรกที่บมาก จึงเรียกวัดนี้ว่าวัดดงหวาย บริเวณข้างวัดมีสระน้ำขนาดใหญ่ มีไช้สระสำหรับขุดเอาศิลาแลง แต่เป็นสระน้ำที่ขุดไว้เพื่อใช้น้ำจริงๆ บริเวณนี้คงขาดน้ำมาก อาจเป็นเพราะน้ำเปลี่ยนทิศทาง หรือท่อปูลงที่ผ่าน

บริเวณนี้ ถูกถล่มหายไป ตามหลักฐานจากจารึกฐานพระอิศวร

เจดีย์ประธานวัดคงหวาย เป็นแบบเจดีย์ทรงกลมหรือทรงระฆัง ก่อด้วยอิฐ มีซุ้มพระเจดีย์ด้านหน้าคือทางทิศตะวันออก เพียงด้านเดียว เจดีย์มีลักษณะต่ำกว่าพื้นปกติ และต่ำกว่าพื้นวิหาร น่าจะมีการบูรณะ ปฏิสังขรณ์วิหารในภายหลัง เจดีย์รายที่อยู่ รอบเจดีย์ประธาน การสร้างค่อนข้าง ไม่เป็นระเบียบ เพราะคงมีการมาสร้างเพิ่มเติมในภายหลัง ในเนื้อที่ที่จำกัด ลักษณะเด่นขององค์เจดีย์ประธานคือ การสร้างฐานแปดเหลี่ยมลดหลั่น ลงมาหลายชั้น จนทำให้รูปทรงของเจดีย์เพรียว ชลูด ชั้นบัวถลาทำเป็นบัวคว่ำ บัวหงาย สามชั้นองค์ระฆังเล็กมาก นักวิชาการบางท่านให้ข้อสังเกตว่า ฐานแปดเหลี่ยมลักษณะนี้ อาจได้รับอิทธิพลมาจากล้านนา มาพัฒนาให้เป็นลักษณะเจดีย์ ในรูปแบบของกำแพงเพชร

วิหารขนาดใหญ่ตั้งอยู่ด้านหน้าของเจดีย์ประธาน ฐานเดิมก่อด้วยศิลาแลง มาเสริมอิฐ เป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ก่อเป็นแบบฐานหน้ากระดาน เป็นอาคารขนาดใหญ่ เมื่อเทียบกับ พระประธาน ซึ่งมีขนาดใหญ่มาก ได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ เพียงแค่พระอุระ พระเศียร และพระอังสะ พังทลายไปสิ้น แต่ดูจากพุทธลักษณะเท่าที่ปรากฏ มีรูปทรงที่งดงามมาก รอบฐานพระพุทธรูปยังมีลายปูนปั้น รูปกลีบบัวคว่ำและบัวหงาย และมีเส้นเกสรบัวประกอบที่งดงามมาก ลายกลีบบัว ปูนปั้นนี้ มีรูปแบบคล้ายฐานกลีบบัว คว่ำบัวหงาย ของพระพุทธรูปสำริด แบบเชียงแสนรุ่นแรก วัดคงหวาย คงได้รับอิทธิพล จากล้านนา มาผสมผสานกับศิลปะของสุโขทัย แล้วพัฒนามาเป็นศิลปะของกำแพงเพชร ในที่สุด

วัดคงหวาย อยู่ริมถนนก็จริง แต่มีใครมีใครมาเที่ยวชม เพราะมุมมอง จากถนนไม่งดงาม แต่ถ้าเรามองทางด้าน หน้าวัด คือทางทิศตะวันออกแล้ว เป็นวัดที่งดงามมาก ที่ชัดเจน

ภาพโดย : http://tis.dasta.or.th/dasta_survey//tourist_profile_img/dasta_3_20170725105429.jpg

คำสำคัญ : วัดคงหวาย, อุทยานประวัติศาสตร์, กำแพงเพชร

ที่มา : <http://sunti-apairach.com/03N/03NG.htm>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2017-02-22

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=289&code_db=610009&code_type=01